

uden Indflydelse paa den høitærede Minister, hvad Lovgivningsmagtens to Kamre i saa Henseende tillkjendegive som deres Mening.

Der er ofte blevet flaget over, at Geistligheden særdeles lidt kom den høitærede Minister imøde ved de af ham foreslaaede kirkelige Reformer og at den just ved denne Mangel paa Smødefommen nødte ham til at handle aldeles uafhængig af, hvad der kunde være dens Mening. Her i dette Tilfælde forholder det sig ingenlunde saaledes, at Geistligheden ikke skulde være kommen den høitærede Minister imøde; tværtimod, den er kommen ham imøde i en meget betydelig Grad. Seer af Landets Biskopper og seer af de ubdvede Landemoder have, idetmindste subsidiært, erklæret at samstemme med den høitærede Ministers Forslag med Hensyn til de tre kirkelige Handlinger af de fire, hvorom der handles. Endstjøndt mangfoldige Geistlige ikke vare uden Frygt med Hensyn til disse Indrømmelser, ere 6 Biskopper og 6 ubdvede Landemoder dog gaaede ind paa subsidiært at tilraade, at disse tre Handlinger frigives. Det er kun den ene Handling, nemlig Altergangens Frigivelse, som de sex Biskopper af sig selv og sex eller syv ubdvede Landemoder indstændigt have modsat sig. Naar nu Geistligheden, som dog, stjøndt kun fra den ene Side, maa være særdeles sagkyndig i denne Sag, gaaer ind paa tre af Ministerens Forslag og kun beder om, at det ene, som det anseer for særdeles farligt for hele Kirkens Organisation i vort Fædreland, at dette ene maa blive holdt tilbage, saa kunde man, troer jeg, have ventet, at den høitærede Minister vilde have taget Hensyn til det saaledes af næsten den hele Geistlighed yttrede Duffe. Det var dog ikke en Sag, som det hastede med. Allerede Indrømmelsen med Hensyn til de tre Handlinger vilde dog idetmindste foreløbig have tilfredsstillt dem, der kræve disse Friheder, og man vilde da kunne have seet, hvad Frigivelsen af disse tre Handlinger vilde have tilfølg, og derefter vilde den høitærede Minister kunne være gaaet til Overveielse af, om mulig ogsaa den fjerde skulde frigives. Men uden at tillægge alle disse indstændige Indsigelser fra Geistligheden nogen Bægt, har han givet den kongelige Anordning

om alle de fire Handlinger. Der er med Hensyn til den ene Handling, nemlig Altergangen, vedføjet Betingelser. Den høitærede Minister troer selv, at disse Betingelser ere tilstrækkelige; de ansees fra Biskoppernes Side, fra deres Side, som skulde udføre Bestemmelsen, for høist utilstrækkelige. I det der er sagt, at Biskopperne skulde give Tilladelsen, men strax efter udtales, at der kan appelleres til Kultusministeriet, er der jo givet en ligefrem Opfordring til de Paagjældende om, at saasnart Biskoppens Resolution falder ud mod Duffe, skulde de kun gaae videre. Selv om det ikke havde staaet der, at de kunne gaae til Ministeriet, havde det dog fulgt af sig selv; men at det udtrykkelig staaer der, indeholder en Opfordring til, dersom Biskoppen erklærer sig mod Duffet, kun at gaae til Ministeriet, og det vilde de da heller ikke forsømme. Dersom det nu nægtes af Biskoppen og maastee ogsaa af Ministeriet, vil der snart fremkomme Interpellationer paa et Sted, hvor den høitærede Minister meget nødig siger Nei. Det vil gjøres til Gjenstand for en Agitation og, som der allerede er blevet yttret et andet Sted, man vil, naar denne Skranke findes at være for besværlig, kun være betænkt paa at tage den bort. Jeg kan altsaa ikke forestenke Biskopperne i, at de ansee denne Betingelse for utilstrækkelig, og de vilde endog neppe benytte den, fordi de udsætte sig for at underkjendes i en reen kirkelig Sag, hvorved den biskoppelige Myndighed vil lide en Krænkelse. Det maa da betragtes saaledes, som om disse fire kirkelige Handlinger uden videre ere frigivne; den Betingelse, der knyttes til den ene af dem, finder jeg ikke at være af nogen synderlig Betydning. Om man da spørger, er saa det Parti, der især har trængt paa, at disse Friheder skulde gives, tilfredsstillt? Vil det saa være fornøjet med, at der er indrømmet Frihed med Hensyn til Daab, Altergang, Brudevielse og Ligbegængelse? Nei, jeg er overbevist om, at det ikke vil standse i dets Fordringer; thi det gaaer ud fra den Betragtning, at det Individualitetsprincip, som med Rette for Samvittighedens Skyld er gjort gjældende ved Sognebaands Løsning som en Undtagelse, at dette Princip skal fra Undtagelse blive til Regelen. De vilde fordr, at der skal komme